

Diarienummer: KS-2025/11

Handläggare: Kristina Sandberg, Projektchef 4-spår och strategisk exploatering

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Dialog med regionen om tilläggsavtal till fyrspårsavtalet – uppdrag till förvaltningen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen ger förvaltningen i uppdrag att ta fram underlag inför dialog med regionen om ett tilläggsavtal till fyrspårsavtalet.

Sammanfattning av ärendet

Genomförda utredningar visar att det finns en för liten efterfrågan på bostäder nu och framöver för att Knivsta kommun ska kunna genomföra fyrspårsavtalet som det är formulerat idag. Kommunen vill utreda hur ett genomförbart åtagande, som fortsatt skapar lokala och regionala nyttor, kan se ut utifrån nuvarande förutsättningar och utifrån globala och nationella trender i samhällsplaneringen. Resultatet utgör underlag inför kommande dialog med regionen om att ta fram ett tilläggsavtal till fyrspårsavtalet som därefter kan presenteras för staten.

Ärendets uppkomst och historik

Ärendet har föregåtts av tecknande av det så kallade fyrspårsavtalet (Avtal avseende bostadsbebyggelse i Alsike, Nydal och "Nysala" i Knivsta kommun, KS-2027/875). Avtalet är tecknat med Staten och Region Uppsala och innebär ett kommunalt åtagande om att bygga 15 000 bostäder i samband med utbyggnad av två nya spår och en ny station i Alsike till år 2057.

På kommunstyrelsens sammanträde 22 april beslutade kommunstyrelsen att ge förvaltningen uppdraget att ta fram stationsområdesutredningar för Knivsta och Alsike station som förberedelser inför uppstart av järnvägsplanen (KS-2024/244). Utredningen innehåller bland annat en utredning av efterfrågan på bostäder i kommunen och ekonomiska kalkyler för genomförande baserat på tre olika scenarier. Utredningen visar att det inte finns efterfrågan för de 15 000 bostäder som fyrspårsavtalet avser och att det är en svår ekonomisk utmaning för Knivsta att genomföra åtagandet givet en lägre efterfrågan på bostäder.

Fyrspårsavtalet tecknades som svar på en omfattande bostadsbrist samtidigt som befolkningstillväxten bedömdes fortsätta på en hög nivå. Avtalen var också ett sätt för staten att inspirera till en hållbar stadsbyggnadsutveckling genom att skapa ett inspirerande nationellt exempel i kollektivtrafikhärläge. Sedan avtalet tecknades

har de demografiska förutsättningarna förändrats och kommunens befolkningstillväxtprognoS har skruvats ner av SCB. Knivsta kommun avser utreda hur kommunen kan bidra till en hållbar stadsbyggnad och till fortsatt regional bostadsförsörjning utifrån bland annat nya demografiska prognoser och globala och nationella trender för en hållbar samhällsplanering. Resultatet utgör underlag inför kommande dialoger med regionen om ett tilläggsavtal till fyrspårsavtalet som kan presenteras för staten.

Samlad bedömning

Förvaltningen föreslår att ta fram kompletterande underlag som, tillsammans med stationsområdesutredningarna, kan belysa fyrspårsavtalets utmaningar och skapa förutsättning för en fortsatt dialog med stat och region om fyrspårsavtalets genomförande baserat på samhällsplaneringens globala och nationella trender.

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande 2025-01-09

Stationsområdesutredning 2025-01-08

Beslutet skickas till

Akten

Samhällsbyggnadschef

Daniel Lindqvist
Kommundirektör

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja Nej

Beslutet avser att ta fram underlag inför dialog och påverkar i detta skede inga barn eller invånare.

2. Hur har barns bästa beaktats?

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja

Nej

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument.